

Romarriket

ROM - En utmärkt plats för handel

Ursprung:

- Bra plats för handel - vägar, floder, hav. kullar (vid flykt)
- 600 f.kr fanns det ett centrum
- Olika folkgrupper - kelter (galler), greker, latiner etc

Krigen som gjorde Rom till världsmakt

Stadsstaten Rom blir Romarriket

- Många ville ha makten över området.
- De som bodde i Rom - tog över större områden
- 200 f. kr. Grekerna oroliga - Romarna började ta över handeln = krig
- Romarna lyckades vinna och ta över stora områden. Delade i landsområden i **provinser**. Dessa styrdes av landshövdingar som utsågs i Rom.

Krigen som gjorde Rom till världsmakt

Caesar och kejsarnas krig “Veni, Vidi. Vici”.

- Ibland uppfattats som den mest framgångsrike av alla romerska fältherrar
- Erövrade Gallien (Asterix och Obelix), kontroll över Egypten.
- Caesar utsåg sig så småningom sig själv till diktator.
- S. 50 Historieboken

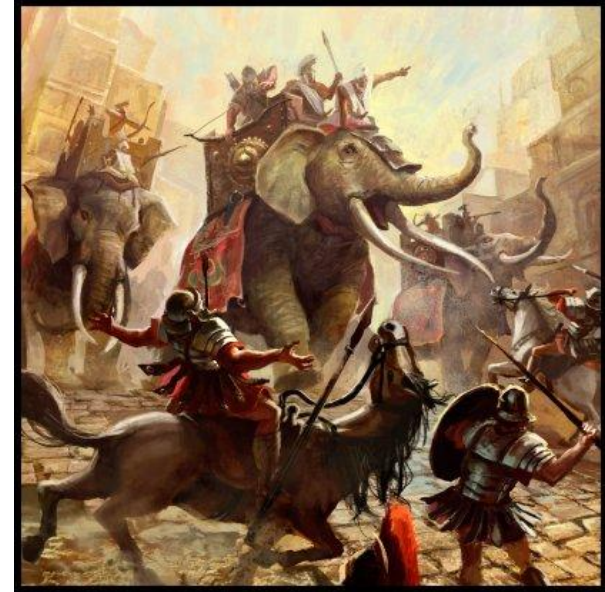

Krigen som gjorde Rom till världsmakt

De tre krigen mot Karthago

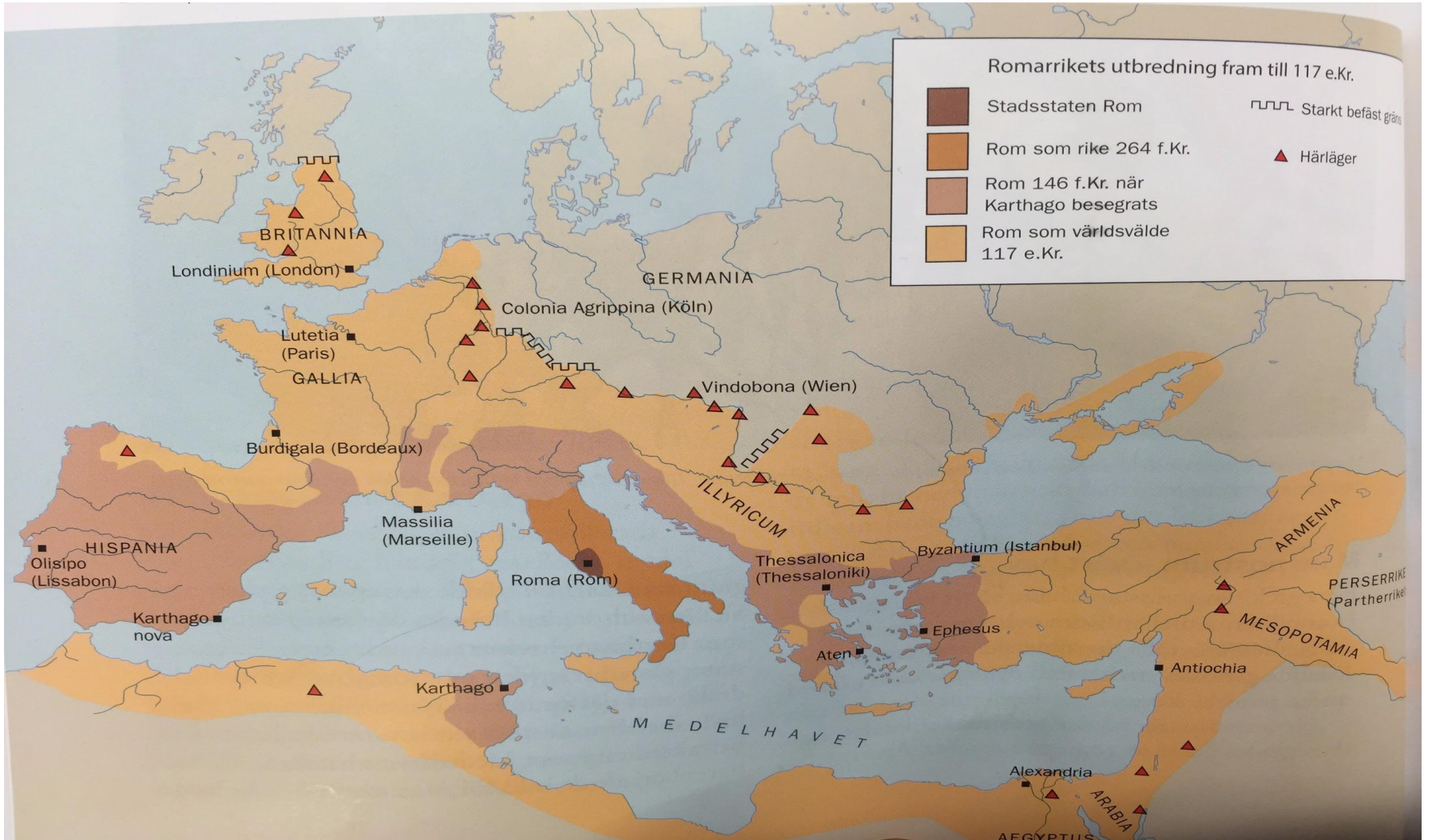
- Fenicierna less på Romarriket för att handeln gick sämre.
- 200 f. kr - 100 f. kr - De tre puniska krigen.
- Blodiga och svåra
- Hannibal lyckades nästan ta över Rom.
- Vid det sista kriget lyckades Romarna vinna.

De karthager som överlevde = slavar

Romarrikets utbredning fram till 117 e.Kr.

- Stadsstaten Rom
- Rom som rike 264 f.Kr.
- Rom 146 f.Kr. när Karthago besejtrats
- Rom som världsvälde 117 e.Kr.
- Starkt befäst gräns
- Härläger

Romerskt vardagsliv

Arbetslivet:

- De flesta bodde på landet.
- Bönder med små gårdar.
- De fattigaste - **proletärer**. Daglönare.
- Överklassen - översta samhällsklassen. Palats. Mängder med slavar.

Romerskt vardagsliv

Nöjeslivet:

Fanns gott om nöjen:

- Vanligt med komedier (pjäser)
- Gladiatorspel - 50 000 st rymdes på Colosseum.
- Hästkapplöpning - Cirkus Maximum
- Termerna - Stora badhus, träningslokaler, bastu.

Maximus

HD

@PictureBoxFilms

Romerskt vardagsliv

Kärlek och äktenskap

- Fadern utsåg vem man skulle gifta sig med.
- Ej jämställt men lite bättre än i Athen.

Vid utgrävningar har man hittat mycket klotter “Här sov Vibius Restituis Alldeles ensam med hjärtat fyllt av längtan efter sin Urbana” (Vid ett Vårdshus)

Romerskt vardagsliv

Mat och dryck

- Snabbmatsrestauranger (brandrisk)
- Ärtor, bönor och kål.
- Bröd och olivolja
- Vatten och vin
- Påfågelhjärna, kryddkokt papegoja, rostade hasselmöss.
- Garam - Jäst fisksås (Romarrikets ketchup)

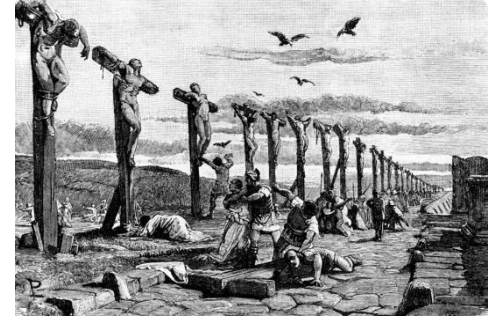
Slavar

Hur hade Romarna råd att bygga upp Rom och andra städer?

Svar: Slavarbetskraft - Slavekonomi

Vid ett krig - minst 100 000 slavar.

- Åkrar, vägar, akvedukter, hus, hushåll.
- Slavuppror - Spartacus (70 000 förymda slavar). Förlorade och korsfästes.

Romarikets politik

Republik (stadschef/chefer) 500 f. kr - 14.f kr

Från början ett kungadöme. Tröttnade på kungar (maktgalna...)

- Problematiskt - köpte röster (mat, nöjen etc..)
- Två konsuler hade den främsta makten. Ibland stridigheter mellan dem.
- Julius Ceasar (uttalas kaj-sar....) (konsul och fältherre)

Kejsardöme 27 .f kr - 476 e. kr

- JC:s systerdotters son Augustus - styrde riket som en kung. Makten gick därefter ofta i arv. Blev ett Kejsardöme.

Religion

- Blandkompott - Egyptisk religion, grekisk religion.
- Romersk mytologi - (Mars - Ares, Jupiter - Zeus, Juno - Hera) etc.
- Kristendomens intåg - första anhängarna 50 år efter Jesus död. Många kristna förföljda.
- Kejsaren övergick till Kristendomen på 300-talet = kristendomen statsreligion.

Sammanbrott

För 2000 år sedan. Bodde det cirka 1 000 000 människor i Rom. **400 år senare** - en övergiven stad. Getter strövade fritt i staden och betade bland ruinerna. Akvedukterna hade för länge sedan slutat fungera. **Hela Romarriket var upplöst.**

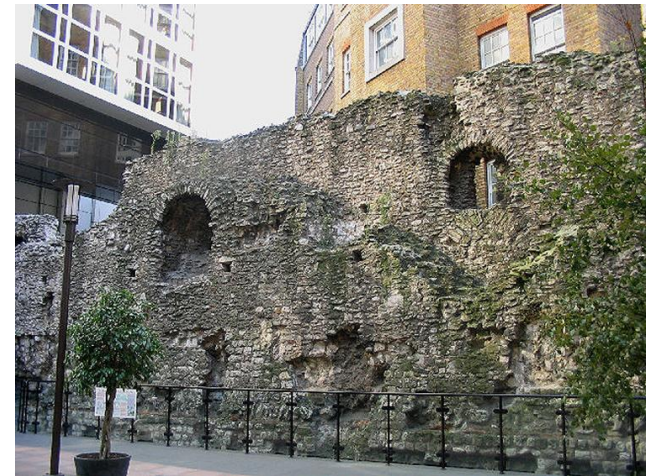
Anledning:

- **Slavekonomi** - När kriget och erövringarna avtog - mindre slavar - dyrare.
- **Politik** - Utvecklades inget politiskt system där romare fick vara med och bestämma.
- **Angrepp** - Angreps från flertalet håll. Perser i öster. Germaner i norr.

Kulturarv från antikens Rom

Rom avfolkades. På 400-talet ny huvudstad - Konstantinopel.

- Riket kallades Östrom i ytterligare 1000 år.
- Många spår - Paris, London, Wien, Istanbul grundlades/byggdes ut av romerska stadsplanerare
- Latinet - skriftspråket.
- Romerska rätten - lagar
- Kristendomen - blev stadsreligion i Rom 300 e.kr.

https://www.eduplace.com/kids/socsci/ca/books/bkf3/imaps/AC_13_427_romheight/AC_13_427_romheight.html